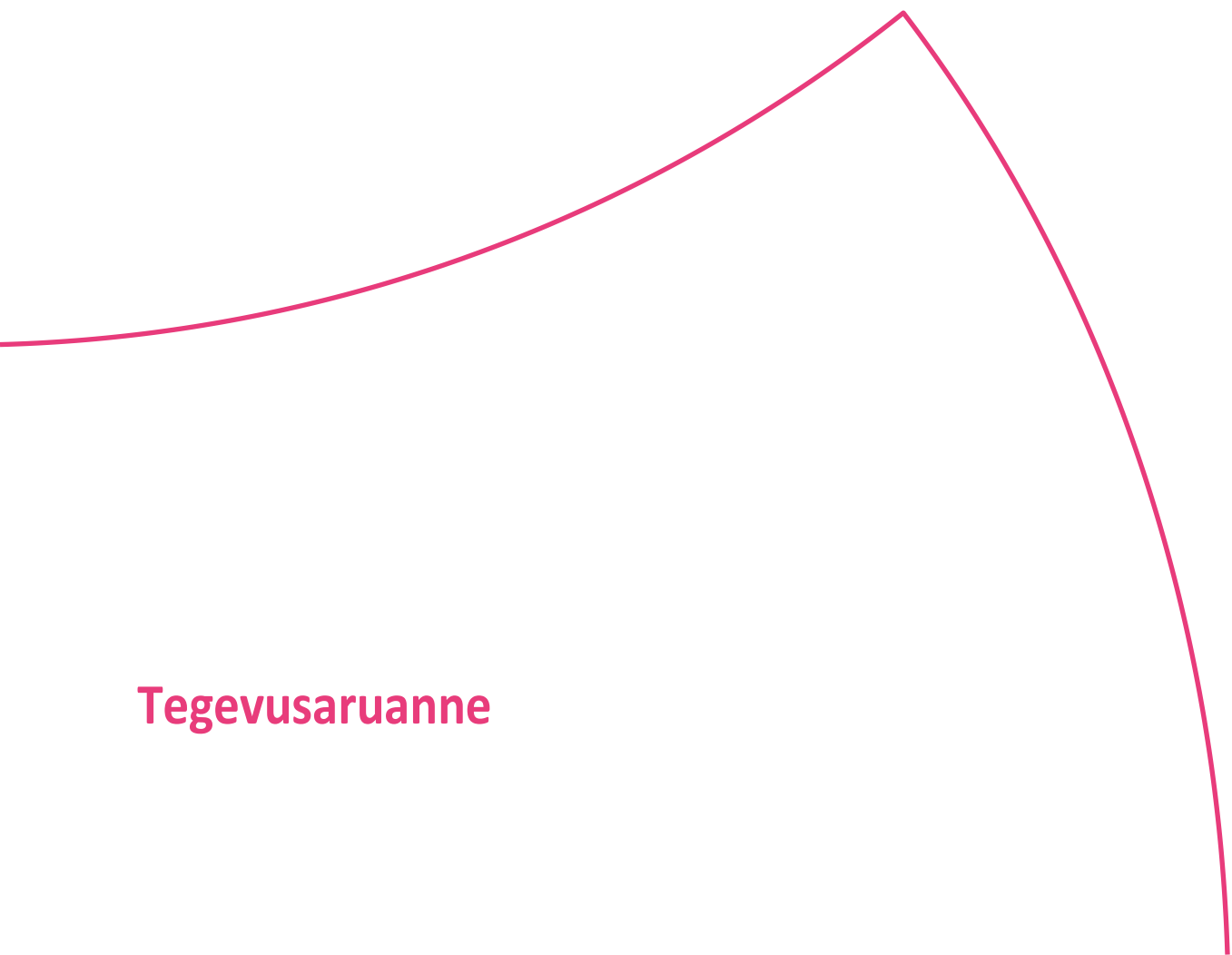

2024. aasta I kvartali aruanne

TERVISEKASSA

Sisukord

Tegevusaruanne.....	4
Lühikokkuvõte	4
Tulud.....	8
Tervishoiukulud	3
1. Tervishoiuteenused	3
1.1 Haiguste ennetamine	3
1.2 Perearstiabi.....	3
1.3 Eriarstiabi.....	4
1.4 Õendusabi.....	5
1.5 Hambaravi	5
1.6 Kiirabi.....	6
1.7 Ravikindlustamata inimeste vältimatu ravi.....	6
1.8 Psühhiaatriline sundravi	6
1.9 Tervishoiuspetsialistid	6
2. Tervisedendus.....	7
3. Ravimid.....	8
3.1 Patsientide omaosalus ja täiendav ravimihüvitis	8
3.2 HIV-i ravimid, antidoodid ja immuunpreparaadid.....	8
4. Ajutise töövõimetuse hüvitised.....	9
5. Meditsiiniseadmete hüvitised	10
6. Eestis kindlustatu ravivälisriigis	10
7. Muud kulud	11
Tervisekassa tegevuskulud	12
Raamatupidamise aruanne	13

Tegevusaruanne

Lühikokkuvõte

Tervisekassa 2024. aasta eelarveks on planeeritud 2,4 miljardit eurot, mida on võrreldes 2023. aastaks planeeritud eelarvega 9,3% ehk 202 miljonit eurot enam. Oleme arvestanud, et 2024. aasta 1. juulist võtab Tervisekassa üle vanglameditsiini teenuse korraldamise ja rahastamise, millega lisatakse teenuse hind 2024. aasta aprilli tervishoiuteenuste loetellu ning samuti arvestame (raviasutuse) vastutuskindlustuse ehk patsiendikindlustuse rakendumisega 2024. aastal. Samuti uute tõendus põhiste tervishoiuteenuste, ravimite ja meditsiiniseadmete lisamisega tervishoiuteenuste loetellu 2024. aasta jooksul.

Tervisekassa 2024. aasta esimese kvartali eelarve tulem on negatiivne 11 miljonit eurot. 2024. aasta esimese kvartali eelarvesse oli tulemina planeeritud 26 miljonit eurot.

Tulusid laekus esimese kvartali jooksul 567 miljonit eurot ning tulude eelarve täitmine on 100%. Eelmise aasta esimese kvartaliga võrreldes on laekumine kasvanud ligi 41 miljoni euro ehk 8% võrra.

Tervisekassa poolt rahastatavate tervishoiukulude summa oli 572 miljonit eurot, mis on kavandatud eelarvest üle 35 miljoni euro suurem. Kulude eelarve täitmine on 107%. Eelmise aasta esimese kvartaliga võrreldes on selle aasta kulud suurenenud ligi 78 miljoni euro ehk 16% võrra.

2024. aasta esimese kvartali eelarve täitmist mõjutasid peamiselt:

- tervishoiuteenuste prognoositust suurem kasutus;
- ajutiste töövõimetushüvitiste kavandatust väiksem kasutus.

Käesolevaks aastaks prognoosib Rahandusministeerium Tervisekassale mõningast puudujääki (2 miljonit eurot), mis on kehvem väljavaade, kui eelmise aasta suveprognoosis ja ka sellest, mida oleme Tervisekassas eelarvestanud (ülejäak 23 miljonit eurot).

Tabel 1. Olulisemad näitajad I kvartalis 2020-2024

	2024 I kvartal tegelik	2023 I kvartal tegelik	2022 I kvartal tegelik	2021 I kvartal tegelik	2020 I kvartal tegelik	Muutus 2024 vs. 2023
Kindlustatute arv perioodi lõpus	1 292 242	1 303 842	1 279 670	1 265 562	1 262 714	-1%
Tervisekassa tulud (tuhat eurot)	566 713	526 021	490 867	432 452	380 496	8%
Tervishoiukulud (tuhat eurot)	572 418	494 538	464 539	418 339	372 726	16%
Tervisekassa tegevuskulud (tuhat eurot)	5 323	4 700	3 814	3 406	3 375	13%
Tervishoiuteenuseid ja hüvitisi kasutanud inimeste arv						
Perearstiabi	658 120	664 858	789 501	652 062	624 337	-1%
Eriarstiabi	397 337	395 502	371 518	358 833	383 974	0%
ambulatoorne ravi	383 641	382 915	360 909	348 206	371 513	0%
päevaravi	20 980	20 700	16 779	16 561	17 037	1%
statsionaarne ravi	37 591	35 786	33 704	33 062	34 486	5%
Õendusabi*	15 869	14 604	13 826	13 958	8 526	9%
Hambaravi	86 136	83 251	70 501	67 913	67 408	3%
Hüvitisi kasutanud inimeste arv						
Hambaravihüvitis	152 348	147 776	133 218	114 911	95 710	3%
Proteesihüvitis	10 687	10 975	10 266	9 806	9 776	-3%
Soodusravimid	618 835	604 085	571 402	552 708	598 420	-3%
Meditsiiniseadmed	43 972	41 779	37 453	35 036	35 503	5%
Töövõimetushüvitis	85 973	118 941	201 112	120 131	82 235	-28%
haigushüvitis	56 244	91 319	173 272	100 289	50 770	-38%
hooldushüvitis	31 391	31 720	36 201	21 749	30 973	-1%
tööõnnetushüvitis	1 055	1 077	1 107	1 111	1 130	-2%
Vastuvõttude arv						
Perearstiabi vastuvõttude arv	2 094 391	2 095 556	2 570 698	1 941 500	1 812 061	0%
Eriarstiabi ambulatoorsete vastuvõttude arv	934 321	933 651	856 248	846 713	941 624	0%
Operatsioonide arv						
ambulatoorne ravi	5 143	4 478	4 130	3 829	3 834	15%
päevaravi	17 603	18 221	14 259	13 813	13 287	-3%
statsionaarne ravi	17 930	16 859	15 436	14 549	15 220	6%
Ravimihüvitis						
Soodusretseptide arv	2 365 682	2 253 444	2 198 972	2 050 655	2 347 036	5%
Soodusretsepti keskmine maksumus (eurot)	19,95	19,91	17,61	18,69	17,10	0%
Soodusretsepti keskmine maksumus (eurot)	7,37	7,23	7,25	7,21	7,11	2%
Töövõimetushüvitis**						
Tervisekassa hüvitatud töövõimetuspäevade arv	1 372 261	1 713 071	2 787 044	2 196 252	1 833 891	-20%
Ühe päeva töövõimetuse hüvitiste maksumus (eurot)	32,40	28,45	29,3	28,20	27,60	14%

* Alates 2021. aastast lisandus näitajatesse (täismahus) õendusteenus üldhooldekodus, seega ei ole 2021. ja 2020. aasta vastuvõttude arvud võrreldavad. ** Alates 1. aprillist 2022 maksab Sotsiaalkindlustusamet sünnitushüvitise asemel ema vanemahüvitist.

Eelarve täitmise aruanne

Tabel 2. Eelarve täitmine tuhandetes eurodes

	2024 I kvartal tegelik	2024 I kvartal eelarve	Eelarve täitmine	2023 I kvartal tegelik	Muutus 2024 vs. 2023
TERVISEKASSA TULUD					
Sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa	461 576	463 028	100%	429 192	8%
Tegevustoetus	97 290	97 336	100%	81 898	19%
Tulud kindlustuslepingute alusel	492	481	102%	462	6%
Sissenõuded ja tulud ravikindlustushüvitistelt	636	487	131%	387	64%
Finantstulud	6 376	5 250	121%	2 798	128%
Muud tulud	343	2 047	17%	11 284	-97%
TERVISEKASSA EELARVE TULUD KOKKU	566 713	568 629	100%	526 021	8%
TERVISHOIUKULUD					
Tervishoiuteenuste kulud	457 043	416 232	110%	377 972	21%
Haiguste ennetamise kulud	7 187	6 906	104%	5 633	28%
Perearstiabi kulud	66 306	63 528	104%	54 189	22%
Eriarstiabi kulud	307 176	271 209	113%	255 852	20%
Õendusabi kulud	21 896	19 953	110%	17 249	27%
Hambaravi kulud	28 824	29 055	99%	23 602	22%
Kiirabi kulud	20 304	19 481	104%	17 487	16%
Ravikindlustamata isikute vältimatu ravi	3 067	3 169	97%	2 569	19%
Psühhiaatriline sundravi	1 569	1 558	101%	1 391	13%
Tervishoiuspetsialistid	714	1 373	52%	-	-
Tervisedenduse kulud	487	626	78%	786	-38%
Ravimite kulud	52 591	53 527	98%	48 821	8%
Kindlustatutele kompenseeritavate ravimite kulud	47 192	47 980	98%	44 871	5%
Täiendav ravimihüvitis	237	201	118%	202	17%
HIV, AIDS, antidoodid ja immuunpreparaadid	4 226	3 827	110%	3 748	13%
Ajutise töövõimetuse hüvitiste kulud*	44 419	49 377	90%	48 738	-9%
Meditiiniseadmete hüvitise kulud	4 744	4 922	96%	4 280	11%
Eesti kindlustatute ravi välisriigis	2 620	2 041	128%	616	325%
Muud kulud	10 514	10 196	103%	13 370	-21%
Tervishoiukulud kokku	572 418	536 921	107%	494 583	16%

	2024 I kvartal tegelik	2024 I kvartal eelarve	Eelarve täitmine	2023 I kvartal tegelik	Muutus 2024 vs. 2023
TERVISEKASSA TEGEVUSKULUD					
Tööjõukulud	2 973	2 879	103%	2 340	27%
Majandamiskulud	581	610	95%	586	-1%
Infotehnoloogia kulud	1 352	1 582	85%	1 109	22%
Arenduskulud	62	126	49%	112	-45%
Muud tegevuskulud	355	412	86%	553	-36%
Tervisekassa tegevuskulud kokku*	5 323	5 609	95%	4 700	13%
EELARVE KULUD KOKKU	577 741	542 530	92%	499 283	16%
EELARVE TULEM	-11 028	26 099	-	26 738	

*2022. aasta ajutise töövõimetuse hüvitise summas sisaldub osaliselt sünnitushüvitis - alates 1. aprillist 2022 maksab sünnitushüvitise asemel sotsiaalkindlustusamet ema vanemahüvitist

Tulud

Hoolimata pessimistlikest majandusproгноosidest jäi tulude eelarve täitmine 2024. aasta esimeses kvartalis planeeritu piiresse (100%), jäädes planeeritud tulude eelarvest 1,9 miljoni euro võrra väiksemaks. Eelmise aasta esimese kvartaliga võrreldes kasvas laekumine enam kui 41 miljoni euro ehk 8% võrra.

2024. aasta esimeses kvartalis oli sotsiaalmaksu ravikindlustuse tulu laekumine üle 462 miljoni euro, mis oli kavandatud eelarvest üle 1,4 miljoni euro võrra väiksem (eelarve täitmine 100%). 2023. aasta esimese kvartaliga võrreldes kasvas laekumine üle 33 miljoni euro ehk 8% võrra.

Tervisekassa 2024. aasta tegevustoetuse eraldis oli kokku üle 97 miljoni euro, jäädes planeeritu piiresse (eelarve täitmine 100%). Sellest 66 miljonit eurot moodustas tulu mittetöötavate vanaduspensionäride pensionitelt (2023. aasta I kvartalis ligi 58 miljonit eurot) ning 31 miljonit eurot toetus tervishoiukulude katteks ja tervishoiuteenuste kättesaadavuse tagamiseks (2023. aasta I kvartalis 24 miljonit eurot). Vanaduspensionitelt laekuva tulu kasv on tingitud pensionite indekseerimisest.

Võrreldes planeerituga laekus kindlustuslepingute alusel saadavat tulu kokku 492 tuhat eurot, mida on kavandatud eelarvest 30 tuhande euro võrra ehk 2% enam. 2023. aasta esimese kvartaliga võrreldes kasvasid tulud 6%, mida mõjutas vabatahtlikest kindlustuslepingutest saadava tulu parem laekumine.

Sissenõuetena laekus 636 tuhat eurot, mida on kavandatud 31% enam. 2024. aasta esimese kvartali tulude laekumist mõjutas kõige enam raviasutustele esitatud sissenõuete suurenemine.

Tervisekassa saab Rahandusministeeriumiga sõlmitud hoiulepingu alusel riigi kontsernikontol hoitava raha jäägilt intressi, mille suurus on võrdne kassareservi tulususega. Tulusus sõltub perioodi jooksul võlakirjaturu hinnaliikumisi mõjutanud sündmustest ja lühiajalise deposiidi intressimääradest. 2024. aasta esimeses kvartalis sai Tervisekassa riigi kontsernikontol hoitava raha jäägilt intresse 6,4 miljonit eurot. Eelneval aastal samal ajal sai Tervisekassa riigi kontsernikontol hoitava raha jäägilt intresse 2,8 miljonit eurot.

Tulu sihtfinantseerimisest laekus muudesse tuludesse ligi 269 tuhat eurot: Sotsiaalministeerium eraldas vaktsiinikindlustuse kulude katmiseks 152 tuhat eurot ning 117 tuhat eurot laekus COVID-19 vaktsiini Nuvaxovid annetusena.

Muude tulude all kajastuvatest nõuetest liikmesriikide pädevatele asutustele laekus EL-i liikmesriikide kindlustatutele Eestis osutatud raviteenuste eest tulu 6 tuhat eurot (2023. aasta I kvartalis 1,6 miljonit eurot). Majandustegevusest, sh muu tuluna majandustegevusest, viivistest, leppetrahvidest ja valuutakursi muutustest saime tulu kokku 16 tuhat eurot (2023. aasta I kvartalis 22 tuhat eurot). Lisaks on muudes tuludes kajastatud hulгимүүjatele suukaudsete COVID-19 ravimite müügist saadud tulu summas 64 tuhat eurot ning vaktsiinikindlustuse toimimiseks eraldatud summa 24 tuhat eurot.

Tervishoiukulud

1. Tervishoiuteenused

Tervishoiuteenuste eelarve on Tervisekassa ja raviasutuste vahel sõlmitud lepingute alusel tervishoiuteenuste osutajatele tasutavate teenuste kulu. Tervishoiuteenuste eelarve sisaldab haiguste ennetamise, perearstiabi, eriarstiabi, õendusabi, laste ja täiskasvanute hambaravihüvitise, kiirabi, psühhiaatrilise sundravi ning ravikindlustamata inimeste vältimatu ravi eelarvet.

2024. aasta esimeses kvartalis kasvas tervishoiuteenuste tegelik rahastamine varasema aasta esimese kvartaliga võrreldes 21% ehk ligi 80 miljoni euro võrra, millest kõige suuremas mahus ehk 51 miljoni euro võrra (20%) enam tasusime eriarstiabi teenuste eest ja ligi 12 miljoni euro ehk 22% võrra enam perearstiabi teenuste eest.

Tervishoiuteenuste eelarve täitmine oli kavandatust üle 38 miljoni euro võrra suurem (täitmine 110%). 2024. aasta esimese kvartali tervishoiuteenuste eelarve täitmist mõjutas kõige enam eriarstiabi eelarve prognoositust üle 15 miljoni euro võrra suurem kasutus (täitmine 113%). Üle 9 miljoni euro võrra rohkem tasusime perearstiabi teenuste eest ning üle 5 miljoni euro ehk 10% enam hambaraviteenuste eest.

1.1 Haiguste ennetamine

Haiguste ennetamise 2024. aasta esimese kvartali eelarveks kavandasime 6,9 miljonit eurot, millest kasutasime esimese kvartali lõpuks üle 7 miljoni euro ehk 104%. Varasema aasta esimese kvartaliga võrreldes kasvas ennetusteenuste tegelik rahastamine 28% ehk üle 1,5 miljoni euro.

Planeeritust ligi 280 tuhande euro võrra suuremas mahus tasusime ennetusprojektidele (rinna-, emakakaela- ja jämesoolevähi ennetamine) ning 119 tuhande euro võrra koolitervishoiuteenustele.

2024. aasta algusest laienes rinnavähi sõeluuringu sihtrühm (praegu 50–68-aastased). Sihtrühma lisati 69–74-aastased naised, sest uuema teaduskirjanduse põhjal vähendab organiseeritud sõeluuring rinnavähi suremust ka selles vanuserühmas. 2024. aastal lisatakse kaks kohorti: 70- ja 74-aastased ning aastal 2025. aastal lisanduvad 72-aastased. 2024. aasta alguses lisandus tervishoiuteenuste loetellu ka spinaalse lihaskatse sõeluuring vastsündinutele.

Sõeluuringute osalusmäärad kasvavad aasta-aastalt, mis näitab, et inimesed tähtsustavad sõeluuringutel osalemist järjest rohkem. Sõeluuringute hõlmatus suurendamiseks saadab Tervisekassa sõeluuringule kutsumisel personaalseid SMS-kutseid, korraldab üldise teadlikkuse suurendamiseks erinevaid kampaaniaid, teeb neis osalemist lihtsamaks ja mugavamaks ning suurendab maakondlike tervisedendajate võrgustike abil inimeste teadlikkust vähi sõeluuringutest.

1.2 Perearstiabi

2024. aasta esimeses kvartalis rahastas Tervisekassa perearstiabi enam kui 66 miljoni euro eest, mida on üle 12 miljoni euro ehk 22% rohkem kui aasta varem samal ajal. Perearstiabi eelarve ületati planeerituga võrreldes üle 9 miljoni euro ehk 4% võrra.

2024. aasta esimeses kvartalis suurenes perearsti fondide kasutus. Võrreldes 2023. aastaga on käesoleva

aasta esimeses kvartalis tehtud 3955 e-konsultatsiooni rohkem ja seetõttu on tegevusfondis suurenenud e-konsultatsioonide tegemisega kaasnenud uuringute hulk.

Koduõendusteenust pakuti perearsti praksistes 2024. aasta esimeses kvartalis üle 13 000 korra, mida on eelmise aasta sama ajaga võrreldes 18% enam. 2024. aasta esimeses kvartalis tasusime tervisekeskustes koduõendusteenuse osutamise eest kokku üle 683 tuhande euro, mida on võrreldes eelarvesse planeerituga 188 tuhande euro ehk 38% võrra rohkem.

Perearstiabi kättesaadavus on viimase viie aasta jooksul aasta-aastalt paranenud. 2024. aasta esimeses kvartalis kasutas perearstiabi teenuseid kokku 658 222 inimest, mida on 6636 inimese ehk 1% võrra vähem kui eelmise aasta samal ajal.

Perearsti nõuandetelefoni kõnede arv vähenes 2024. aasta esimeses kvartalis, eelmise aasta sama ajaga võrreldes 2% võrra. Kokku tehti nõuandetelefonile 75 862 kõnet, mis on ligi 1757 kõnet vähem kui 2023. aasta samal ajal. Kõnede arv tõusis COVID-19 haiguse perioodil ja on nüüdseks langenud koroonaeelsele tasemele. 2022. aasta algusest saavad inimesed, kellel on tavatelefonikõne vahendusel suhtlemine raskendatud (näiteks vaegkuuljad ja kõnepuudega inimesed) suhelda veebivestluse abil. 2024. aasta esimeses kvartalis toimus 22 veebivestlust.

1.3 Eriarstiabi

2024. aasta esimese kvartali eriarstiabi rahastamise mahuks oli kavandatud 271 miljonit eurot. Tegelikult mahuks kujunes ligi 307 miljonit eurot, mis on kavandatud 13% enam. Eriarstiabi eelarve kasutus oli esimeses kvartalis kavandatud suurem, mis näitab teenuseosutajate soovi tagada parem teenuste kättesaadavus ja peegeldab ka raviasutuste võimekust tervishoiuteenust osutada.

Aruandeperioodil toimus eriarstiabis 37 591 statsionaarset vastuvõttu. Statsionaarse eriarstiabi vastuvõttude maht suurenes 5% võrra ning päevaravi maht 2%.

Lisaks tehti eriarstiabis kaugkonsultatsioone ja e-konsultatsioone, nende statistika leiab allolevast eriarstiabi kättesaadavuse peatükist.

Ravikulud on suurimad sisehaiguste põhialal (33% erialade kuludest) ning kirurgia põhialal (22% erialade kuludest). Raviarvetel kajastatud tervishoiuteenustest moodustasid rahastamise mõttes suurima osa uuringud ja protseduurid (27%) ning voodipäevad (24%). Uuringute ja protseduuride ning voodipäevade kasutus kasvas võrreldes eelmise aasta sama perioodiga nii kasutuskordade arvu kui ka summa poolest.

Eriarstiabi kättesaadavus

2024. aasta esimeses kvartalis toimus ligikaudu 960 000 ambulatoorset eriarstiabi arsti, õe, ämmaemanda ja iseseisva tervishoiuspetsialisti vastuvõttu (kasv 2% võrreldes 2023. aastaga), neist 15% kaugvastuvõttudena.

Kõige enam vastuvõtte toimus günekoloogia (129 345, langus 5%), oftalmoloogia (83 822, langus 2%), koduõenduse 72 940 (kasv 6%), psühhiaatria 63 010 (langus 4%) ja üldkirurgia 54 152 (kasv 1%) erialadel. Iseseisva füsioteraapia teenuseid osutati 24 824, logopeedias 1660 ja iseseisva psühholoogia teenuseid 1051 korral. Üle 20% tõusis vastuvõttude arv ülikalli ravi, luuüdi transplatatsiooni, peritoneaaldialüüsi ja alkoholitavitamise häire ennetuses.

2023. aasta esimese kvartaliga võrreldes suurenes ka vastuvõttude arv näo- ja lõualuukirurgia,

infektsioonhaiguste, taastusravi, sisehaiguste, hematoloogia, koduõenduse, neurokirurgia, reumatoloogia, emakakaelavähi varajane avastamine, ortopeedia, onkoloogia, veresoontekirurgia erialadel.

Tervise infosüsteemi andmete alusel oli 2024. aasta I kvartalis ambulatoorse eriarstiabi plaanilise esmase vastuvõtu mediaanooteaeg 14 päeva (425 840 broneeringut). Üle-eestiliselt on rohkem kui 42-päevase mediaanooteajaga erialad allergoloogia-immunoloogia, plastika- ja rekonstruktiivkirurgia, kardiokirurgia, mammoloogia, suu-, näo- ja lõualuukirurgia ja androloogia. Esimeses kvartalis oli kuni 42-päevase mediaanooteajaga esmaseid broneeringuid 76,73%. Aasta varem oli see näitaja 78,18%. Piirkondlikes haiglates oli kuni 42-päevase ooteajaga esmaseid broneeringuid 65,89%, keskhaiglates 71,9% ja üldhaiglates 79,8%.

2024.aasta esimeses kvartalis väljastati kokku 27 969 e-konsultatsiooni saatekirja (10% ambulatoorse eriarsti vastuvõtu saatekirjade koguarvust). Kõige enam vastasid e-konsultatsioonidele Tartu Ülikooli Kliinikum (8288 korda), Põhja-Eesti Regionaalhaigla (5947 korda) ja Ida-Tallinna Keskhaigla (5564 korda). Arvestades e-konsultatsioonide vastuste liike, piisas 35% juhtudest eriarsti täpsustavatest juhenditest ja konsultatsioonist, kuidas patsiendi raviga jätkata. Meditsiinilisest seisundist lähtuvalt vajab 2% patsientidest haiglaravi, 5% patsientidest eriarsti vastuvõttu 7 päeva jooksul ja 37% patsientidest 8-42 päeva jooksul. 17% patsientidele määrati eriarstivastuvõtt rohkem kui 42 päeva pärast.

1.4 Õendusabi

2024. aasta esimese kvartali õendusabi rahastamise mahuks oli kavandatud ligi 20 miljonit eurot, rahastamise tegelikuks mahuks kujunes ligi 22 miljonit eurot, mis on kavandatud 10% rohkem. Õendusabi eelarve kasutust mõjutas esimeses kvartalis kõige enam statsionaarse õendusabi eelarve planeeritust üle miljoni euro võrra suurem kasutus.

Esimese kvartali jooksul osutati õendusabi teenust üle 16 000 inimesele, mida on 12% enam kui eelmisel aastal samal perioodil. Kõige rohkem suurenes statsionaarset õendusabi saavate inimeste hulk, ca 169 inimese võrra, mis on 4% rohkem kui möödunud aasta samal ajal. Koduõenduse teenust osutati ligi 4700 inimesele ja tehti 72 940 koduõendusvisiiti. Teenust saanud inimeste arv on võrreldes eelmise aasta esimese kvartaliga kasvanud protsendi võrra.

Alates 2020. aastast rahastatakse statsionaarse õendusabi teenuse raames ka hosiitsravi. 2023. aasta lõpu seisuga osutab statsionaarset hosiitsravi 6 haiglat kokku 50 voodil.

1.5 Hambaravi

2024. aasta esimese kvartalis tasus Tervisekassa inimeste hambaraviteenuste ja -hüvitiste eest kokku ligi 29 miljoni euro, mida on 22% enam kui aasta varem samal ajal. Eelarve täitmine oli 99%. Laste ortodontia eelarve ületati ligi 13% ehk 427 tuhande euro võrra. Täiskasvanute mitterahalise hambaravihüvitise eelarve jäi üle 481 tuhande euro alatäidetuks, kuid võrreldes eelmise aasta sama ajaga suurenes eelarve kasutus 25%.

Hambaarsti külastas ligi 86 000 inimest, kõige enam kasvas hambaraviteenust kasutanud laste arv. 2024. aasta esimeses kvartalis kasutas laste hambaraviteenust 37 517 last, mida on üle 4965 lapse võrra rohkem kui 2023. aastal samal ajal. Ortodontiateenust kasutanud laste arv suurenes 2023. aasta esimese kvartaliga võrreldes 959 lapse võrra.

Täiskasvanute mitterahalist hambaravihüvitist kasutas esimese kvartali jooksul 170 000 inimest summas ligi 11 miljonit eurot ning mitterahalist proteesihüvitist 13 000 inimest summas 2,3 miljonit eurot. Hambaravihüvitist kasutanud inimeste arv on võrreldes eelmise aastaga jäänud samale tasemele. Seejuures

on 1000 inimese võrra kasvanud proteesihüvitist kasutanud isikute arv.

1.6 Kiirabi

Kiirabi 2024. aasta esimeses kvartali eelarveks kavandati 19,5 miljonit eurot, tegelikuks mahuks kujunes üle 20 miljoni euro. Võrreldes eelmise aasta esimese kvartali tegeliku kasutusega suurenes kiirabi rahastamine ligi 3 miljoni euro võrra.

Alates 2024. aastast on kiirabi eelarvesse planeeritud ka meremeeste kaugkonsultatsiooni teenus (varasemalt kajastusid need kulud muude tervishoiukulude real). Meremeeste kaugkonsultatsiooni teenuse eest tasusime ligi 5 tuhat eurot.

1.7 Ravikindlustamata inimeste vältimatu ravi

2024. aasta esimese kvartali ravikindlustamata isikute vältimatu ravi rahastamise mahuks oli kavandatud 3,2 miljonit eurot, tegelikuks mahuks kujunes 3 miljonit eurot, mis on kavandatust ligi 3% vähem. Esimese kvartali jooksul sai ravi 9175 kindlustamata inimest (2023. aasta I kvartalis 9748 inimest).

1.8 Psühhiaatriline sundravi

Kuni 2022. aastani kontrollis Tervisekassa kõiki psühhiaatrilise sundravi ja vältimatu psühhiaatrilise abi raviarveid ning tasus ravikindlustamata inimeste vältimatu psühhiaatrilise abi, sealhulgas tahtest olenematu vältimatu psühhiaatrilise abi osutamise eest.

Alates 2022. aasta oktoobrist tasub Tervisekassa lisaks ülaltoodud teenustele ka määratud psühhiaatrilise sundravi ehk tahtest olenematu ravi eest, ühtlustades sellega tervishoiuteenuste rahastamist. Seega kuuluvad alates 2022. aasta oktoobrist kõik psühhiaatrilise abi teenused tervishoiuteenuste loetelu kaudu rahastatavate teenuste hulka: eelnevalt kaeti psühhiaatrilise sundravi kulud Sotsiaalministeeriumi kaudu.

2024. aasta esimeses kvartalis tasusime 146 inimese psühhiaatrilise sundravi teenuste eest kokku üle 1,6 miljoni euro, mis jäi planeeritud eelarve piiresse.

1.9 Tervishoiuspetsialistid

2023. aasta 1. oktoobrist võrdsustati kliiniline psühholoog, logopeed ja füsioterapeut tervishoiutöötajaga. Selle muudatuse raames sõlmib Tervisekassa lepingud otse tervishoiuspetsialistidega. Lisaks sõlmitakse HVA haiglaga eraldi rahaline tervishoiuspetsialistide lisa. Leping võimaldab hoida ära osa perearstile suunatud rohkest paberimajandusest, mis kaasneb teraapiafondi raames teenuse osutamisel ning Tervisekassal on võimalus kuvada täpsemat teavet Tervisekassa partneritest nii perearstidele kui ka saatekirjaga patsiendile.

Alates 01. oktoobrist 2023 kuni 30. juunini 2024 on üleminekuperiood, kus kehtivad kaks süsteemi: Tervisekassa saab sõlmida lepinguid uute partneritega ja praegu käimasolevad ravijuhud saab senistel tingimustel läbi perearstiabi teraapiafondi lõpetada.

2024. aasta esimese kvartali tervishoiuspetsialistide rahastamise mahuks oli kavandatud 1,4 miljonit eurot, tegelikuks mahuks kujunes 714 tuhat eurot, mis on kavandatust ligi 48% vähem.

2. Tervisedendus

Tervisedenduse valdkonna 2024. aasta eelarve on kokku 5 miljonit eurot, millest esimeses kvartalis kasutati 487 tuhat eurot ehk kavandatud eelarvest 78%.

Laste ja noorte tervislikule arengule suunatud tegevuste osas jätkame ka sel aastal projektidega, mis on seotud hammaste tervise (Suukool), vaimse tervise (Peaasi.ee) ja reproduktiivtervise edendamisega (seksuaaltervis.ee).

Patsiendi teadlikkusele suunatud tegevuste käigus toimus terviseportaali teavituskampaania “Uudishimu on tervistav!” (12.02–11.03.2024), mille eesmärgiks oli tutvustada senist digilugu.ee asendavat uut portaali ning suurendada teadlikkust selle võimalustest ja eelistest. Terviseportaal valmis Tervisekassa ning Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskuse (TEHIK) koostöös 2023. aasta lõpus ning on kättesaadav aadressilt <https://www.terviseportaal.ee/>.

Märtsis toimus ka perearsti nõuandetelefoni 1220 teavituskampaania esimene laine. Kampaania eesmärgiks on tõsta Eesti inimeste teadlikkust ööpäevaringse nõuandeliini olemasolust ja selle pakutavatest teenustest.

Sõeluuringutel osalemise teadlikkuse ja hõlmatusse tõstmiseks viisime aasta alguses (22.01.24-11.02.24) läbi emakakaelavähi sõeluuringu kampaania ning jätkasime mikrokogukondade kaasamisega raamatukogudes korraldatavate vestlusringide näitel (Haapsalus ja Pärnus). Samuti tegime algust maikuu toimuva rinnavähi sõeluuringu kampaania ettevalmistustega. Lisaks alustasime rinnakontrolli animeeritud klipi loomist ning planeerisime selle levitamise seotud kommunikatsioonitegevused.

Alustasime aprillikuu toimuva südamekuu teavituskampaania ettevalmistustega. Alates 45. eluaastast on meeste peamine surma põhjus vereringeelundite haigused, samuti on mehed need, kes jõuavad arstile alles viimases hädas. Soovime kampaaniaga kõnetada eelkõige nooremaid mehi, et tõsta nende teadlikkust käitumuslike tegurite mõjust südame-veresoonkonna haiguste ennetamisel.

Alates 2024. aasta veebruarist võimaldatakse HPV-vastase vaktsiiniga vaktsineerida ka poisse. Esimeses kvartalis aitasime Terviseametil viia läbi HPV teavituskampaania, sh luua uued trükised ja täiendada vaktsineerimise veebi <https://www.vaktsineeri.ee/>.

Puukentsefaliiti haigestumine on lähiaastatel kolmekordistunud, sh ka ravikulud. Tervisekassa koos Terviseametiga valmistas ette ja viis läbi puukentsefaliidi vastase vaktsineerimise teavituskampaania, mis toimus märtsikuu.

Paikkondlik võrgustikutöö on aidanud ennetustegevusi ja -teavitusi mikrokogukondadesse lähemale viia. Tervisekassa koordineerida on Eesti iga maakonna tervisedendajate ja tervisekommunikatsiooni spetsialistide võrgustik, kelle ülesandeks on tervisekommunikatsiooni ja -ennetuse sõnumeid viia Eesti väiksematesse paikadesse. 2024. aasta esimese kvartali lõpuks on mehitatud ka haridusasutuste tervisedendajate (HATE) võrgustik. HATE on kaetud kõigis Eesti maakondades, lisaks Harjumaale on Tallinna linnas veel kaks spetsialisti tööl. Haridusasutuste tervisedendajate rolliks on suurendada laste ja koolide suutlikkust nii laste kui ka enda personali tervise ja heaolu toetamisel, seda nii toitumise, vaimse tervise, sõltuvusainete tarvitamise jm osas.

3. Ravimid

2024. aasta esimese kvartali ravimite rahastamise mahuks oli kavandatud 53 miljonit eurot, rahastamise tegelikuks mahuks kujunes üle 52,5 miljoni euro, mis on võrreldes 2023. aastaga 3% võrra enam. Kavandatud eelarve täideti 98%.

3.1 Patsientide omaosalus ja täiendav ravimihüvitis

Soodusravimite esimese kvartali eelarveks oli kavandatud ligi 48 miljonit eurot, millest kasutati ligi 2% vähem. Võrreldes 2023. aasta esimese kvartaliga on Tervisekassal käesoleva aastal samal ajal kulunud kindlustatute jaoks kompenseeritavatele ravimitele üle 2 miljoni euro ehk 5% võrra enam vahendeid.

2024. aasta esimeses kvartalis on täiendavat ravimihüvitist kasutatud üle 237 tuhande euro ulatuses ehk 17% rohkem kui 2023. aastal samal ajal, eelarve on ületatud 18%. 2024. aasta esimeses kvartalis kasutas ravimihüvitist 618 835 inimest ehk üle 14 750 inimese rohkem kui eelmisel aastal samal ajal.

3.2 HIV-i ravimid, antidoodid ja immuunpreparaadid

2024. aasta esimeses kvartalis tasusime HIV-i, antidootide ja immuunpreparaatide eest ligi 4,2 miljonit eurot, mis on üle 2 miljoni euro võrra enam kui 2023. aastal samal ajal. 2024. aasta esimese kvartali eelarve on ületatud 10%. HIV-i ravimite puhul võib täheldada raviskeemide mõningast kallinemist.

4. Ajutise töövõimetuse hüvitised

2024. aasta esimeses kvartalis maksime ajutise töövõimetuse hüvitisi kokku üle 44 miljoni euro, mis on üle 4 miljoni euro ehk 9% vähem kui eelmisel aastal samal ajal. Kõige suurem mõju eelarvele on haigushüvitiste eelarve kasutamisel, milline vähenes eelmise aasta võrdluses üle 5 miljoni euro ehk 15%.

2024. aasta esimeses kvartalis kasutas haigushüvitisi 56 244 inimest, mida on 38% vähem kui eelmisel aastal samal ajal, mil haigushüvitisi kasutas 91 319 inimest. Haigusjuhtude arv oli esimeses kvartalis 104 898. Juhtude arv vähenes eelmise aasta sama ajaga võrreldes 24 139 juhu ehk 19% võrra. Haigusjuhu keskmine pikkus on aga eelmise aasta võrdluses jäänud pea samaks: 2024. aastal 14,32 päeva ning 2023. aastal 14,87 päeva.

Hooldushüvitiste kasutamine jäi esimeses kvartalis eelmise aasta võrdluses pea samale tasemele. Hooldushüvitist kasutas 2024. aasta esimeses kvartalis 31 391 inimest ehk protsendi võrra vähem kui eelmisel aastal samal ajal. Hooldusjuhtumeid oli esimeses kvartalis kokku 46 599 ning juhtude arvus oli eelmise aasta sama ajaga võrreldes vaid mõningane muutus (104 juhtu vähem). Samuti on haigusjuhu keskmine pikkus jäänud eelmise aasta võrdluses pea samaks: 7,45 päeva.

Tööõnnetushüvitisi kasutas 2024. aasta esimeses kvartalis 1055 inimest ehk 2% vähem kui eelmisel aastal samal ajal. Tööõnnetusjuhtumi keskmine pikkus vähenes ligi 6 päeva võrra: 2024. aastal 34,5 päeva ning 2023.aastal 40,3 päeva.

Kuigi sünnitushüvitiste väljamakseid Tervisekassa enam ei tee, kajastub 2024. aasta esimese kvartali eelarves Tervisekassale tagasi makstud enamakstud sünnitushüvitis summas ligi 5 tuhat eurot.

5. Meditsiiniseadmete hüvitised

Meditsiiniseadmeid hüvitati 2024. aasta esimeses kvartalis ligi 4,7 miljoni euro ulatuses, mis jääb kavandatud eelarve piiresse. Võrreldes 2023. aasta sama ajaga on meditsiiniseadmete hüvitiste rahaline maht kasvanud 11% ehk ligi 464 tuhande euro võrra ning meditsiiniseadmete kasutajate arv kasvanud 5% ehk ligi 2200 inimese võrra.

Meditsiiniseadmete hüvitiste rahalist kasvu mõjutab enim pideva glükoosimonitooringu seadmete kasutajate arvu jätkuv kasv. Tervisekassa rahastab alates 2022. aastast pideva glükoosimonitooringu süsteeme kõigile 1. tüüpi diabeediga patsientidele, kelle vastava raviotsuse on teinud endokrinoloog, sisearst või lastearst. 2023. aasta algusest rahastatakse lisaks insuliini pumpravi täiendavalt kuni 26-aastaseks saamiseni (varem kuni 19-aastastele). Pump- või sensorravi kasutajaid on 2024. aasta esimeses kvartalis 3121, mida on võrreldes 2023. aasta esimese kvartaliga 494 inimese võrra rohkem, kulu eelarvele on kasvanud ligi 260 000 euro võrra. Samal ajal väheneb ootuspäraselt glükomeetri testribade kasutajate arv. Võrreldes eelmise aasta esimese kvartaliga oli 533 kasutajat vähem ning kulu 60 tuhat eurot väiksem.

2022. aasta algusest rahastab Tervisekassa ortooside ja tallatugesid ägeda haigestumise või raske kroonilise haigusega kaasneva funktsioonihäire kompenseerimiseks. Kasutajate arv on võrdluses eelmise aasta sama perioodiga kasvutrendis: isikute arv on kasvanud üle 1500 võrra ning kulu 100 tuhande euro võrra.

6. Eestis kindlustatu ravi välisriigis

Eestis kindlustatu raviks välisriigis kavandasime 2024. aasta esimeses kvartalis 2 miljonit eurot, millest kasutati üle 2,6 miljoni euro. Esimese kvartali eelarve täitmine oli 128%. Tulemust mõjutab plaanilise välisravi eelarve ületäitmine (mõju eelarvele üle 800 tuhande euro). Selle põhjus on, et oleme sel aastal esimeses kvartalis tasunud kallimate plaanilise ravi raviarvete eest välisriigis.

Aruandeperioodil esitati teistest riikidest plaanilise ravi eelloa alusel raviarveid 1,1 miljonit eurot, millest 264 tuhat eurot luuüdidoonori otsinguga seotud kulude eest. Aasta jooksul lisanduvad meditsiinilise transpordi arved ning vastavalt raviarvete laekumisele täpsustub ka statistika. Raviarved ei saabu alati taotluse esitamise perioodil, sest taotletud tervishoiuteenust võidakse osutada hiljem või kestab ravi pikema perioodi vältel.

7. Muud kulud

Muude kulude eelarve täitmist on kõige enam mõjutanud mitmesuguste tervishoiukulude eelarve täitmine, mis jäi kavandatust väiksemaks. Mitmesuguste tervishoiukulude eelarve täitmisest suurema osa moodustavad residentuuri kulud. Residentuuri kulude kavandamisel lähtutakse tervishoiuvaldkonna üliõpilaste arvust ja kokkulepitud tasu maksmise põhimõtetest.

EL-i liikmesriikides kindlustatute vajamineva arstiabi eest tasub esmalt Tervisekassa, aga tervishoiuteenuste kulud kannab lõpuks inimese kindlustajariik. Eestis ravi saanud teistest liikmesriikidest pärit patsientide tervishoiuteenuste ja väljastatud soodusravimite eest tasusime kokku ligi 459 tuhat eurot, millest üle 90% moodustavad tervishoiuteenuste kulud.

2024. aasta esimese kvartali innovatsioonifondi eelarvest kasutati üle 1,5 miljoni euro ehk 100%. Innovatsioonifondi vahendite kasutamise alus on ravikindlustuse seaduse § 4, mille järgi Tervisekassa võib ravikindlustuse vahendeid ja Tervisekassale riigieelarvest eraldatud vahendeid kasutada tervishoiuteenuste osutamise kvaliteeti, kättesaadavust ja efektiivsust arendavate tegevuste või projektide ning tervisesüsteemi arendustegevuste eest tasumiseks. Vastavad kulud kooskõlastatakse Sotsiaalministeeriumiga.

Alates 2022. aasta 1. maist käivitus Eestis vaktsiinikindlustuse süsteem. Selle eesmärk on inimesele vaktsiinide kasutamise tagajärjel tekkinud tervisekahju või surma korral varalise ja mittevaralise kahju hüvitamine. Uut vaktsiinikindlustuse süsteemi rakendatakse tagasiulatuvalt COVID-19 vaktsiinide põhjustatud kahjujuhtumitele ning alates 2023. aastast laienes süsteem ka muudele vaktsiinidele, sh immuniseerimiskava vaktsiinidele, gripi-, puukentsefaliidi- ja reisivaktsiinidele. Vaktsineerimise tõttu raske tervisekahju saanud inimestel on võimalus Tervisekassast hüvitist taotleda. Taotluse saab esitada patsiendiportaalis, saata digiallkirjastatult meilile või posti teel allkirjastatult paberil. 2024. aasta esimeses kvartalis rahuldasime 2 taotlust summas 123 tuhat eurot. Vaktsiinikindlustuse halduskuludeks kasutasime 2024. aasta esimeses kvartalis ligi 27 tuhat eurot.

Alates 2022. aastast korraldab Tervisekassa riigi ravimite lao logistikat. Ravimite lao logistikakuludeks kasutasime esimeses kvartalis 26 tuhat eurot. Varem pidi tervishoiuteenuse osutaja ise ravimitele Terviseameti lattu järgi minema või tõi kauba kohale Terviseamet. Nüüd viiakse ravimid tervishoiuteenuse osutajatele ka logistikapartneri vahendusel.

Lisaks on muudes kuludes kajastatud hulgimüüjatele edasimüüdavate suukaudsete COVID-19 ravimitega (Paxlovid) seotud kulud summas 64 tuhat eurot.

2024. aasta eelarves kajastatakse muude kulude all eriarstiabi statsionaarse ravi ja perearstiabi COVID-19 kulud, milliste eest tasusime esimeses kvartalis kokku ligi 28 tuhat eurot.

Tervisekassa tegevuskulud

Tervisekassa tervishoiu administreerimise 2024. aasta esimese kvartali kuludeks oli planeeritud 5,6 miljonit eurot, eelarve täideti 95%.

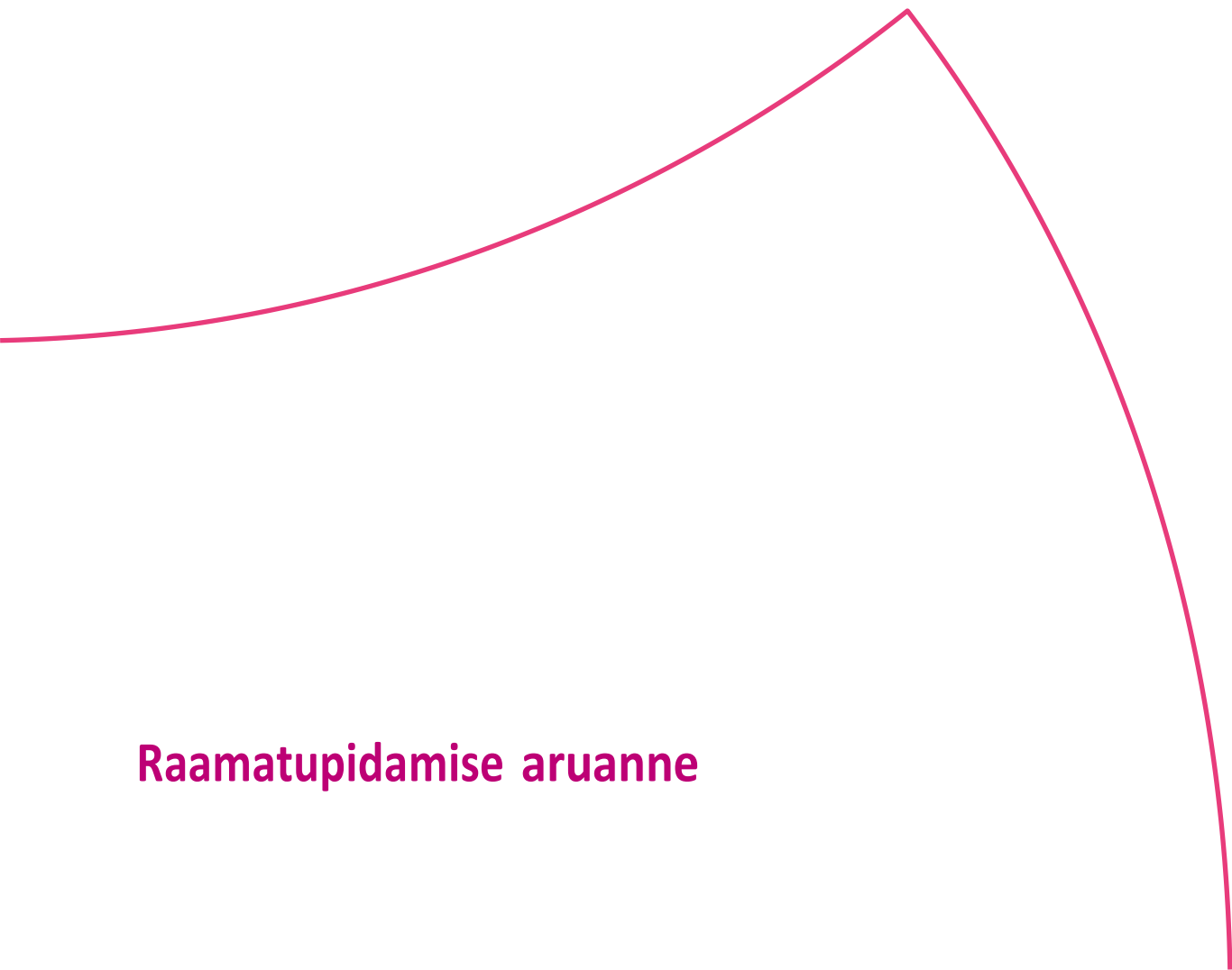
Tööjõukulude esimese kvartali eelarveks oli kavandatud 2,9 miljonit eurot, mille kasutamine oli planeeritust veidi suurem (eelarve täitmine 103%).

Majandamiskulude eelarve täitsime 95% ulatuses. Samuti jäi ruumide majandamiskulude eelarve täitmine planeeritu piiresse.

Infotehnoloogia valdkonnas vahetas Tervisekassa 2023. aastal välja vananenud infrastruktuuri, mis teenindab nii digiretsepti, raviarveldust, ja kõiki Tervisekassa andmekogude funktsionaalsusi. Uue infrastruktuuri rajasime kasutades pilvetehnoloogiaid, mille abil saame teenuste arendamist kiirendada, eriti koos teenusepõhise organisatsiooni töökorraldusega. Lisaks võimaldab pilvetehnoloogia töökindlust kasvatada ning kasutada küberturbe tagamisel maailma tippteenuseid ja tehnoloogiaid. Pilveteenuste kasutuselevõtuga on tekkinud hüpe infrastruktuuri kuludes tavapärasele eelduslikule tasemele, võrreldes vana amortiseerunud raudvara kasutusega. Infotehnoloogia kulud olid 2024. aasta esimeses kvartalis ligi 1,4 miljonit eurot (eelarve täitmine 87%).

2024. aasta esimese kvartali arenduskuludest moodustavad tervishoiuteenuste arendamise ja auditeerimise kulud ligi 38 tuhat eurot ning väliskommunikatsiooni kulud 24 tuhat eurot.

Muudest tegevuskuludest moodustavad kõige suurema osa käibemaksukulud, mis aruandeperioodil olid kokku 370 tuhat eurot (eelarve täitmine 91%).

Raamatupidamise aruanne

Bilanss

Aktiva (tuhandetes eurodes)	31.03.2024	31.03.2023
Käibevara		
Raha	732 880	659 236
Nõuded ja ettemaksud	184 821	170 778
Varud	14 740	39 963
Käibevara kokku	932 441	869 977
Põhivara		
Materiaalne põhivara	69	109
Põhivara kokku	69	109
Aktiva kokku	932 510	870 086

Passiva (tuhandetes eurodes)	31.03.2024	31.03.2023
Kohustised		
Võlad ja ettemaksud	243 918	259 218
Lühiajalised kohustised kokku	243 918	259 218
Kohustised kokku	243 918	259 218
Netovara		
Reservid	159 020	137 208
Eelmiste perioodide tulem	540 600	446 922
Aruandeaasta tulem	-11 028	26 738
Netovara kokku	688 592	610 868
Passiva kokku	932 510	870 086

Tulemiaruanne

Tuhandetes eurodes	01.01.2024 – 31.03.2024	01.01.2023 – 31.03.2023
Sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa, tegevustoetus ja sissenõuded teistelt isikutelt	559 502	511 478
Ravikindlustuse kulud	-572 418	-494 583
Brutotulem	-12 916	16 895
Üldhalduskulud	-4 968	-4 147
Muud tegevustulud	835	11 745
Muud tegevuskulud	-355	-553
Tegevustulem	-17 404	23 940
Intressi- ja finantstulud	6 376	2 798
Aruandeaasta tulem	-11 028	26 738